

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 1. polrok 2023

Gestor/gestori právneho predpisu: Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
 - a) § 40 ods. 1 zákona: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/16681/1>
 - b) § 38 ods. 4 zákona: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/21983/1>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: N/A
 - a) § 40 ods. 1 zákona: N/A
 - b) § 38 ods. 4 zákona: [LP/2017/34](#)
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
 - a) § 40 ods. 1 zákona: [359](#) (4. volebné obdobie NR SR)
 - b) § 38 ods. 4 zákona: [549](#) (7. volebné obdobie NR SR)

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Predmetná regulácia bola zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
26	d)	Obligatórne vykonávanie rešerše ÚPV SR na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru.	517/2007 Z. z., § 38 ods. 4	0	-	-
26	d)	Lehota na podanie námietok proti zápisu úžitkového vzoru do registra.	517/2007 Z. z., § 40 ods. 1 a 2	0	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotenú, resp. neboli zhodnotenú vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotenú,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. Subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
26	d)	Obligatórne vykonávanie rešerše ÚPV SR na stav techniky v konaní o prihláske úžitkového vzoru.	517/2007 Z. z., § 38 ods. 4	01.01.2018	Prihlasovatelia technických riešení (žiadajúci o ochranu úžitkovým vzorom)	311	218	-	-	-	-
26	d)	Lehota na podanie námietok proti zápisu úžitkového vzoru do registra.	517/2007 Z. z., § 40 ods. 1 a 2	01.01.2008	Podávatelia námietok	2	1	-	-	-	-

⁴ Predmetná regulácia bola zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015; ex ante časť sa nevypĺňa.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 26 (1. polrok 2023) Obligatorne vykonávanie rešerše Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ÚPV SR) na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru. Lehota na podanie námietok proti zápisu úžitkového vzoru do registra.
Uveďte spôsob výpočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady danej regulácie neboli kvantifikované. V rámci výpočtu bol zistený počet dotknutých subjektov za jeden rok týmto spôsobom: - z interných informačných systémov ÚPV SR bol zistený priemerný počet prihlasovateľov úžitkových vzorov cca 325 / rok (údaje z rokov 2020 – 2022), - z interných informačných systémov ÚPV SR bol zistený priemerný počet spracovaných rešeršných správ k prihláškam úžitkových vzorov cca 311 / rok (údaje z rokov 2020 – 2022), - z interných informačných systémov ÚPV SR bol zistený priemerný počet podaných námietok proti prihláškam úžitkových vzorov cca 2 / rok (údaje z rokov 2020 – 2022). Expertným odhadom bol určený podiel MSP na dotknutých subjektoch, a to tak, že MSP tvoria 70 % dotknutých subjektov, čo znamená, že v prípade počtu spracovaných rešerší je to 217,7 subjektov (po zaokrúhlení 218) a v prípade podaných námietok je to 1,4 subjektov (po zaokrúhlení 1). Pokiaľ ide o výpočet samotných nákladov, tieto boli vyhodnotené ako nulové na základe skutočnosti, že súčasný stav (obligatorne vykonávanie rešerše) nepredstavuje pre dotknuté subjekty žiadnu finančnú záťaž, keďže rešerš vykonáva ÚPV SR automaticky pred zverejnením prihlášky úžitkového vzoru (ÚV) a oznámením zverejnenia vo Vestníku ÚPV SR bez toho, aby o to musel prihlasovateľ požiadať alebo zaplatiť akýkoľvek poplatok. Z uvedeného dôvodu neboli kvantifikované ani <u>ex post náklady</u> regulácie.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje dát: - interné informačné systémy, - expertné odhady.
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
Predpokladané náklady regulácie neboli vyčíslené.
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:

<i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“. Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>
0 - Hodnotená právna úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Záväzný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

*Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií **a zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.*

*Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.*

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
Verejná ex post konzultácia: Konzultácie sa uskutočnili ako verejná ex post konzultácia – zverejnením oznámenia o začatí ex post konzultácií na webovom sídle Úradu priemyselného vlastníctva SR a uverejnením informácie o zverejnení oznámenia na webovom sídle Ministerstva hospodárstva SR, a to v termíne: od 30.03.2023 do 11.05.2023 Zapojil sa 1 subjekt : Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD), Lamačská cesta 6353/3C Bratislava, IČO: 50027514, zaslaním dotazníka prostredníctvom emailu zo dňa 11.05.2023. Cielená ex post konzultácia: Konzultácie sa uskutočnili zároveň ako cielená ex post konzultácia, a to cieleným oslovením dotknutých podnikateľských subjektov, konkrétne oslovením:

• Slovenskej komory patentových zástupcov, Ružová dolina 480/6, Bratislava, IČO: 30810957; • Slovenskej advokátskej komory, Kolárska 6148/4, Bratislava, IČO: 30795141 ako stavovských organizácií združujúcich podnikateľské subjekty – zástupcov nositeľov práv, u ktorých možno predpokladať zrejmy vplyv regulácie.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
<u>Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:</u> Konanie o úžitkových vzoroch a s ním spojená povinnosť vykonať rešerš Úradom pre priemyselné vlastníctvo zbytočne zahľucuje referentov patentového odboru a negatívne sa prejavuje aj na konaniach o udelení patentov a komerčných službách úradu. Odporúčame prehodnotiť povinnosť vykonať rešerš ako aj prehodnotiť lehoty v námietkovom konaní. <u>Pripomienky vznesené v rámci ex post konzultácií:</u> APZD v dotazníku k uvedenému podnetu uviedla, že výhodou súčasného systému je poskytnutie Zoznamu relevantných dokumentov bez dodatočných poplatkov aj keď na úkor registrácie, ktorá ale voči iným lehotám (prioritná lehota alebo registrácia patentu) je v súčasnosti akceptovateľná (5-8 mesiacov) a dostatočná na to, aby sa prihlasovateľ rozhodoval o pokračovaní v prípadnom medzinárodnom konaní. Z uvedeného vyjadrenia APZD vyplýva, že súčasná regulácia je akceptovateľná, pre dotknuté subjekty výhodná a plní svoj účel.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
Hodnotená regulácia podľa zapojeného účastníka plní svoj účel.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Neboli prezentované žiadne návrhy na zmeny v právnych predpisoch.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Neboli prezentované žiadne návrhy na zmeny aplikačnej praxe.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
<u>Postoj gestora k podnetu z podnikateľského prostredia ak k pripomienkam z ex post konzultácií:</u> K zavedeniu obligatórne vykonávanej rešerše na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru a zavedeniu námietkového konania došlo s účinnosťou od 1. januára 2008 na základe zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vypracovanú rešeršnú správu ÚPV SR zverejňuje spolu s prihláškou a po tomto zverejnení môžu tretie osoby voči prihlásenému technickému riešeniu podať námietky zo zákonom stanovených dôvodov v lehote 3 mesiacov. Hlavným cieľom zavedenia inštitútu námietkového konania bolo zamedzenie vedomého zneužívania registračného princípu konania o zápise úžitkových vzorov. Rešerš na stav techniky vykonáva ÚPV SR na všetky prihlášky úžitkových vzorov, ktoré nie sú pred zverejnením späťvzaté, zamietnuté alebo zastavené (pričom rešeršná správa obsahuje len zoznam dokumentov nájdených rešeršou bez vyhodnotenia stupňa ich relevancie). Rešeršná správa sa pred zverejnením prihlášky zasiela prihlasovateľovi a prihlasovateľ môže na základe výsledku rešerše pred zápisom úžitkového vzoru do registra upraviť nároky na ochranu tak, aby ochrana vyplývajúca z úžitkového vzoru nebola v kolízii s rešeršou zistenými dokumentmi, vďaka čomu sa môže vyhnúť prípadnému neskoršiemu výmazu úžitkového vzoru z registra. Rešeršná správa je v súčasnosti prihlasovateľovi doručená spravidla do 6 mesiacov od podania prihlášky úžitkového vzoru (t. j. pred uplynutím lehoty, počas ktorej si prihlasovateľ môže uplatniť prioritu z danej prihlášky v zahraničí), na základe čoho rešerš môže byť využitá aj ako podklad pri

rozhodovaní o vhodnosti/zmysluplnosti požiadať o ochranu daného riešenia aj v zahraničí. Navyše, ak si prihlasovateľ pri podaní následnej prihlášky v zahraničí uplatní prioritu zo slovenskej prihlášky úžitkového vzoru a v konaní o následnej prihláške predloží rešerš vypracovanú úradom, môže mu byť vrátená časť poplatku za vykonanie rešerše na predmet následne podanej prihlášky (napr. VPI na základe predloženia rešeršnej správy vykonanej úradom na predmet prihlášky úžitkového vzoru vracia prihlasovateľovi až 40 % z poplatku za vykonanie rešerše na predmet následne podanej medzinárodnej prihlášky, čo v súčasnosti predstavuje „zľavu“ 710 €).

V súčasnosti vykonávané rešerše na predmety prihlášok úžitkových vzorov sú zverejňované spolu s príslušnými prihláškami a tretie osoby môžu podať námietky proti zápisu úžitkového vzoru do registra alebo návrh na výmaz úžitkového vzoru z registra aj na základe dokumentov uvedených v rešeršnej správe (t. j. nemusia sami hľadať dokumenty, ktoré sú prekážkou ochrany určitého riešenia – zoznam takýchto dokumentov im „dodá“ ÚPV SR). Ak by sa rešerš vykonávala len opcionálne na základe žiadosti prihlasovateľa, s ktorou by bol spojený správny poplatok, vo väčšine prípadov by tretie osoby o túto „službu“ prišli (uvedené sa dá predpokladať najmä v prípadoch, kedy prihlasovateľ vie, že žiada o ochranu známeho riešenia a o vykonanie rešerše by zo zrejmých dôvodov nepožiadali). Nahradenie „automaticky“ vykonávanej rešerše rešeršou vykonávanou len na základe spoplatnenej žiadosti by teda predstavovalo zúženie „služieb“, ktoré majú prihlasovatelia a tretie osoby vďaka systému, ktorý sa uplatňuje v súčasnosti. Úpravu, ktorou by sa obligatórne vykonávanie rešerší na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru dostalo do roviny opcie v dispozičnej právomoci prihlasovateľa, by tieto subjekty mohli vnímať ako „krok späť“, pretože by prišli o časť výhod, ktoré im poskytuje súčasný systém.

Rovnako je potrebné upozorniť na skutočnosť, že prípadné zavedenie poplatku za vykonanie opcionálnej rešerše by znamenalo zvýšenie finančnej záťaže pre podnikateľov.

Gestor nepopiera, že téma charakteru konania o prihláškach úžitkových vzorov v posledných rokoch rezonuje a bola predmetom viacerých diskusií a konzultácií (verejná konzultácia o námietkovom systéme úžitkových vzorov v prvom polroku 2021; verejná konzultácia o vykonávaní rešerší v rámci konania o prihláškach úžitkových vzorov 11/2022 až 1/2023). Hoci regulácia stále plní svoj účel, gestor vníma dlhodobejšie požiadavky na prehodnotenie súčasného systému zápisu úžitkových vzorov do registra. Podľa jednej z týchto požiadaviek, ktorá je aj predmetom preskúmaného podnetu z podnikateľského prostredia, by sa zavedením opcionálnej rešerše vytvoril priestor na zrýchlenie konaní, keďže by došlo k menšej záťaži expertných pracovníkov úradu, a zároveň by sa vytvoril priestor na príjmy úradu. Gestor však zdôrazňuje potrebu zachovania vyváženosti systému rešpektujúceho potreby a možnosti všetkých zúčastnených subjektov. Preto podnet ako taký nie je možné akceptovať v celosti, gestor považuje rešerš ako obligatórny prvok konania o prihláške úžitkového vzoru za prvok s pridanou hodnotou, ktorá prináša viac pozitív ako negatív. V súvislosti s uvedeným považuje gestor časť podnetu týkajúcu sa zahlcovania expertov ÚPV SR a negatívnych vplyvov na konanie o udelení patentov a komerčné služby ÚPV SR za nedôvodnú.

V súvislosti s druhou časťou podnetu – prehodnotenie lehoty na podanie námietok, je potrebné uviesť, že z podaného podnetu nie je možné zistiť, v čom vidí podávateľ podnetu problém, resp. akým spôsobom by mala byť regulácia zmenená. Vzhľadom na to nie je objektívne možné konkretizovať náklady regulácie. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že samotná existencia lehoty na podanie námietok v konaní o zápise úžitkového vzoru nie je spôsobilá zaťažiť podnikateľské subjekty kvantifikovateľnými nákladmi, keďže v tomto prípade ide len o časový priestor na uplatnenie individuálnych práv, ktorý sa štandardne vyskytuje aj v konaniach o iných predmetoch priemyselných práv.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Neboli prezentované žiadne návrhy na zmeny aplikačnej praxe.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Regulácia č. 26 (1. polrok 2023) Obligatórne vykonávanie rešerše ÚPV SR na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru. Lehota na podanie námietok proti zápisu úžitkového vzoru do registra.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť? K zavedeniu obligatórne vykonávanej rešerše na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru a zavedeniu námietkového konania došlo s účinnosťou od 1. januára 2008 na základe zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 517/2007 Z. z.“). Posudzovaná regulácia súvisí s tzv. registračným princípom v konaní o prihláške úžitkového vzoru. Znamená to, že úrad pred zápisom úžitkového vzoru do registra neskúma, či prihlásené technické riešenie spĺňa podmienku novosti a vynálezcovskej činnosti. K skúmaniu týchto podmienok dochádza až v eventuálnom výmazovom konaní. Práve takéto rýchle, jednoduché získanie monopolu na určité technické riešenie v konaní bez vecného prieskumu je najvýraznejšou "výhodou" úžitkového vzoru. Keďže úrad v konaní o prihláške z vlastného podnetu neskúma novosť a vynálezcovskú úroveň technického riešenia, prieskum vykoná len ohľadom podmienok ustanovených v § 38 ods. 1 a 2 zákona č. 517/2007 Z. z.. Ak nedôjde k zastaveniu konania o prihláške alebo ak prihláška nebola zamietnutá, vykoná úrad na predmet prihlášky rešerš na stav techniky. Výsledok tejto rešerše úrad oznámi prihlasovateľovi a prihlášku aj s výsledkom rešerše zverejní. Úrad pritom výsledok rešerše v rámci konania o prihláške nijako nezohľadňuje. Dôležité však je, a to je aj hlavný dôvod existencie takejto regulácie, že v prípade, ak je výsledkom rešerše nenovosť technického riešenia, môže prihlasovateľ na takúto skutočnosť zareagovať (napr. späťvzatie prihlášky, úprava prihlášky) a súčasne tým, že je výsledkom rešerše zverejnený spoločne s prihláškou, dostáva sa do dispozície verejnosti a v ustanovenej lehote môže ktokoľvek podať úradu námietky proti zápisu úžitkového vzoru do registra, a to aj z dôvodu nenovosti technického riešenia a nesplnenia požiadavky vynálezcovskej úrovne. Námietkové konanie je inštitútom, ktorého hlavným cieľom je zamedzenie vedomého zneužívania registračného princípu konania o zápise úžitkových vzorov. V zákonom ustanovenej lehote môže ktokoľvek podať námietky proti zápisu úžitkového vzoru do registra, a to z taxatívne vymedzených dôvodov (technické riešenie, ktoré je predmetom prihlášky, nespĺňa podmienku novosti, nie je výsledkom vynálezcovskej činnosti, nie je priemyselne využiteľné alebo riešenie, ktoré je predmetom prihlášky sa v zmysle zákona č. 517/2007 Z. z. nepovažuje za technické riešenie alebo patrí medzi výluky z ochrany alebo nie je splnená podmienka podľa § 32 ods. 3 zákona č. 517/2007 Z. z.). Osobou oprávnenou na podanie námietok je ktorákoľvek osoba disponujúca právnou subjektivitou. Námietky je možné podať do troch mesiacov od zverejnenia prihlášky. Vyžaduje sa, aby v tejto lehote boli námietky aj odôvodnené a úradu boli predložené alebo označené aj dôkazy; na námietky alebo dôkazy predložené po uplynutí lehoty úrad neprihliada (koncentrácia konania). Námietkové konanie je konaním návrhovým, tzn. je v plnom rozsahu v dispozícii navrhovateľa. Úrad je viazaný okruhom vznesených námietok a ich odôvodnením a nemôže v konaní postupovať z úradnej moci, aj keby mal z iných zdrojov závažnejšie dôkazy, pokiaľ tieto neboli predložené alebo vznesené namietateľom samotným.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Rešerš na stav techniky vykonáva ÚPV SR na všetky prihlášky úžitkových vzorov, ktoré nie sú pred zverejnením späť vzaté, zamietnuté alebo zastavené (pričom rešeršná správa obsahuje len zoznam

dokumentov nájdených rešeršou bez vyhodnotenia stupňa ich relevancie). Rešeršná správa sa pred zverejnením prihlášky zasiela prihlasovateľovi a prihlasovateľ môže na základe výsledku rešerše pred zápisom úžitkového vzoru do registra upraviť nároky na ochranu tak, aby ochrana vyplývajúca z úžitkového vzoru nebola v kolízii s rešeršou zistenými dokumentmi, vďaka čomu sa môže vyhnúť prípadnému neskoršiemu výmazu úžitkového vzoru z registra.

Rešeršná správa je v súčasnosti prihlasovateľovi doručená spravidla do 6 mesiacov od podania prihlášky úžitkového vzoru (t. j. pred uplynutím lehoty, počas ktorej si prihlasovateľ môže uplatniť prioritu z danej prihlášky v zahraničí), na základe čoho rešerš môže byť využitá aj ako podklad pri rozhodovaní o vhodnosti/zmysluplnosti a požiadať o ochranu daného riešenia aj v zahraničí. Navyše, ak si prihlasovateľ pri podaní následnej prihlášky v zahraničí uplatní prioritu zo slovenskej prihlášky úžitkového vzoru a v konaní o následnej prihláške predloží rešerš vypracovanú úradom, môže mu byť vrátená časť poplatku za vykonanie rešerše na predmet následne podanej prihlášky (napr. VPI na základe predloženia rešeršnej správy vykonanej úradom na predmet prihlášky úžitkového vzoru vracia prihlasovateľovi až 40 % z poplatku za vykonanie rešerše na predmet následne podanej medzinárodnej prihlášky, čo v súčasnosti predstavuje „zľavu“ 710 €).

V súčasnosti vykonávané rešerše na predmety prihlášok úžitkových vzorov sú zverejňované spolu s príslušnými prihláškami a tretie osoby môžu podať námietky proti zápisu úžitkového vzoru do registra alebo návrh na výmaz úžitkového vzoru z registra aj na základe dokumentov uvedených v rešeršnej správe (t. j. nemusia sami hľadať dokumenty, ktoré sú prekážkou ochrany určitého riešenia - zoznam takýchto dokumentov im „dodá“ ÚPV SR). Ak by sa rešerš vykonávala len opcionálne na základe žiadosti prihlasovateľa, s ktorou by bol spojený správny poplatok, vo väčšine prípadov by tretie osoby o túto „službu“ prišli (uvedené sa dá predpokladať najmä v prípadoch, kedy prihlasovateľ vie, že žiada o ochranu známeho riešenia a o vykonanie rešerše by zo zrejmých dôvodov nepožiadaval).

Nahradenie „automaticky“ vykonávanej rešerše rešeršou vykonávanou len na základe spoplatnenej žiadosti by teda predstavovalo zúženie „služieb“, ktoré majú prihlasovatelia a tretie osoby vďaka systému, ktorý sa uplatňuje v súčasnosti. Úpravu, ktorou by sa obligatórne vykonávanie rešerší na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru dostalo do roviny opcie v dispozičnej právomoci prihlasovateľa, by tieto subjekty mohli vnímať ako „krok späť“, pretože by prišli o časť výhod, ktoré im poskytuje súčasný systém.

Rovnako je potrebné upozorniť na skutočnosť, že prípadné zavedenie poplatku za vykonanie opcionálnej rešerše by znamenalo zvýšenie finančnej záťaže pre podnikateľov.

Gestor nepopiera, že téma charakteru konania o prihláškach úžitkových vzorov v posledných rokoch rezonuje a bola predmetom viacerých diskusií a konzultácií (verejná konzultácia o námietkovom systéme úžitkových vzorov v prvom polroku 2021; verejná konzultácia o vykonávaní rešerší v rámci konania o prihláškach úžitkových vzorov 11/2022 až 1/2023).

Hoci regulácia stále plní svoj účel, gestor vníma dlhodobejšie požiadavky na prehodnotenie súčasného systému zápisu úžitkových vzorov do registra. Podľa jednej z týchto požiadaviek, ktorá je aj predmetom preskúmaného podnetu z podnikateľského prostredia, by sa zavedením opcionálnej rešerše vytvoril priestor na zrýchlenie konaní, keďže by došlo k menšej záťaži expertných pracovníkov úradu, a zároveň by sa vytvoril priestor na príjmy úradu. Gestor však zdôrazňuje potrebu zachovania vyváženosti systému rešpektujúceho potreby a možnosti všetkých zúčastnených subjektov. Preto podnet ako taký nie je možné akceptovať v celosti, gestor považuje rešerš ako obligatórny prvok konania o prihláške úžitkového vzoru za prvok s pridanou hodnotou, ktorá prináša viacej pozitív ako negatív. V súvislosti s uvedeným považuje gestor časť podnetu týkajúcu sa zahŕňovania expertov ÚPV SR a negatívnych vplyvov na konanie o udelení patentov a komerčné služby ÚPV SR za nedôvodnú.

Pokiaľ ide o časť podnetu týkajúcu sa námietok v konaní o zápisu úžitkového vzoru do registra ÚPV SR, podnet bol v tejto časti neurčitý, k tejto časti sa nevyjadrili ani podnikateľské subjekty v rámci konzultácií, preto má gestor za to, že lehoty v námietkovom konaní spĺňajú požadovaný účel a podnet je aj v tejto časti potrebné vyhodnotiť ako neopodstatnený. Pre úplnosť gestor uvádza, že aj výsledky

spomínanej verejnej konzultácie z prvej polovice roku 2021 naznačili, že dotknutá verejnosť považuje lehoty v námietkovom konaní týkajúcom sa úžitkových vzorov za vyhovujúce.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Nie, nevyskytli sa žiadne nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Áno, regulácia je aj naďalej opodstatnená.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Nie, ciele regulácie nie je možné dosiahnuť skrz alternatívne riešenia,
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> ----- <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> ----- <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> ----- <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>
Navrhujeme reguláciu ponechať bez zmeny, jej opodstatnenosť pretrváva. Podnikateľská verejnosť nie je reguláciou neprimerane zaťažená. Vo všeobecnosti podnikateľským subjektom prináša hodnotená regulácia viac benefitov ako nevýhod.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante gestor kompletne vyplnil. Výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný na základe uvedeného spôsobu, pričom gestor uviedol zdroje početnosti. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, rozdiel

v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nevznikol a taktiež nebolo možné uviesť dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to nad rámec minimálnej časovej požiadavky. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj ciele ex post konzultácie formou cieľového oslovenia vybraných subjektov. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojil jeden subjekt (ďalej len „účastník“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií boli vznesené pripomienky účastníkom voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nevznikli a existencia regulácie je stále opodstatnená.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 26 (1. polrok 2023)

Potreba vykonania rešerše v konaní o zápise úžitkových vzorov a vymedzenie lehoty námietkového konania v konaní o zápise úžitkových vzorov.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

K zavedeniu obligatórne vykonávanej rešerše na stav techniky v konaní o prihláške úžitkového vzoru a zavedeniu námietkového konania došlo s účinnosťou od 1. januára 2008 na základe zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 517/2007 Z. z.“). Posudzovaná regulácia súvisí s tzv. registračným princípom v konaní o prihláške úžitkového vzoru. Znamená to, že úrad pred zápisom úžitkového vzoru do registra neskúma, či prihlásené technické riešenie spĺňa podmienku novosti a vynálezcovskej činnosti. K skúmaniu týchto podmienok dochádza až v eventúálnom výmazovom konaní. Práve takéto rýchle, jednoduché získanie monopolu na určité technické riešenie v konaní bez vecného prieskumu je najvýraznejšou "výhodou" úžitkového vzoru.

Účastníci ex post konzultácií uviedli, že výhodou súčasného systému je poskytnutie zoznamu relevantných dokumentov bez dodatočných poplatkov aj keď na úkor registrácie, ktorá ale voči iným lehotám (prioritná lehota alebo registrácia patentu) je v súčasnosti akceptovateľná a dostatočná na to, aby sa prihlasovateľ rozhodol o pokračovaní v prípadnom medzinárodnom konaní.

Hoci regulácia stále plní svoj účel, gestor vníma dlhodobejšie požiadavky na prehodnotenie súčasného systému zápisu úžitkových vzorov do registra. Podľa jednej z týchto požiadaviek, ktorá je aj predmetom preskúmaného podnetu z podnikateľského prostredia, by sa zavedením opčionalnej rešerše vytvoril priestor na zrýchlenie konaní, keďže by došlo k menšej záťaži expertných pracovníkov úradu, a zároveň by sa vytvoril priestor na príjmy úradu. Gestor však zdôrazňuje potrebu zachovania vyváženosti systému rešpektujúceho potreby a možnosti všetkých zúčastnených subjektov, preto podnet ako taký nie je možné akceptovať v celosti.

Pokiaľ ide o časť podnetu týkajúcu sa námietok v konaní o zápis úžitkového vzoru do registra ÚPV SR, podnet bol v tejto časti neurčitý a k tejto časti sa nevyjadrili ani podnikateľské subjekty v rámci konzultácií, preto má gestor za to, že lehoty v námietkovom konaní spĺňajú požadovaný účel a podnet je aj v tejto časti potrebné vyhodnotiť ako neopodstatnený. Gestor na základe vstupu účastníka konštatuje, že predmetná regulácia plní svoj účel.
Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:
Alternatívne riešenia neboli v rámci ex post hodnotenia vypracované.
Odporučenie: ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:
Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať, avšak na základe pôvodného podnetu z podnikateľského prostredia a vyjadrenia gestora ku skutočnosti, že eviduje pretrvávajúce požiadavky na prehodnotenie súčasného systému zápisu úžitkových vzorov do registra Ministerstvo hospodárstva odporúča ďalšiu diskusiu v problematike rešeršov.
Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:
Vzhľadom na skutočnosť, že <u>ex ante náklady</u> regulácie neboli vyčíslené, nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.